

Informacja prasowa

Innowacyjne planowanie na rzecz transformacji energetycznej w Rybniku

Na drodze do efektywnej transformacji energetycznej, przemyślany plan działań pozwala na optymalne wykorzystanie dostępnych środków, dobre zarządzanie inwestycjami i zmniejszenie marnotrawstwa - zarówno pieniędzy, jak i energii. Niezbędne jest skoordynowanie modernizacji budynków, inwestycji w odnawialne źródła energii oraz pozyskiwanie funduszy publicznych i prywatnych. Dobrze zaplanowana transformacja prowadzi do niższych rachunków za energię, zwiększenia efektywności energetycznej i zmniejszenia kosztów operacyjnych w dłuższej perspektywie. Przykładem na to, jakie efekty przynoszą skoordynowane i zaplanowane działania jest Rybnik, który stał się polskim liderem w walce o czystsze powietrze. To śląskie miasto z ponad dwustuletnią historią eksploatacji węgla kamiennego i związanymi z tym konsekwencjami środowiskowymi - w ostatnich latach postawiło na transformację energetyczną - dzięki ścisłej współpracy władz miasta z mieszkańcami, w Rybniku wymieniono prawie 10 tys. źródeł ciepła, rozpoczęto termomodernizację budynków - co więcej samorząd uzyskał historyczne dofinansowanie 143 mln zł na inwestycje w OZE. Jednak pomimo dotychczasowych sukcesów, przed Rybnikiem jeszcze wiele starań na drodze do pełnej transformacji energetycznej. Drogowskazem, który wyznacza realne cele możliwe do osiągnięcia do 2040 r. oraz pokazuje scenariusze działań jest "Plan transformacji energetycznej Rybnika do 2040 r." przygotowany przez Forum Energii - przy użyciu nowatorskich algorytmów opracowanych wspólnie z firmą technologiczną Enercode.

- Rybnik jest przykładem miasta, które trudną sytuację społeczną i gospodarczą przekształciło w motywację do działań na rzecz poprawy jakości powietrza. Nasza walka ze smogiem na początku obejmowała trzy kluczowe elementy: edukację, dotacje i kontrole. Dzięki temu jakość powietrza w naszym mieście znacząco się poprawiła - ale my kontynuujemy wysiłki, by nadal zmieniać oblicze miasta. Naszą ambicją jest nie tylko ostateczne zwycięstwo w walce o czyste powietrze, ale także przebudowa lokalnej gospodarki. Planujemy rozwijać nowoczesne technologie OZE oraz przekształcić Rybnicki Okręg Węglowy w Rybnicki Okręg Wodorowy - wylicza Wojciech Kiliańczyk, Wiceprezydent Rybnika.

Kluczowe wyzwania, przed którymi stoi Rybnik to:

1. Modernizacja ciepłownictwa

Lokalne sieci ciepłownicze, które charakteryzują się dużym rozproszeniem wymagają modernizacji i wymiany źródeł ciepła (z węgla na OZE), aby pozostać konkurencyjne wobec indywidualnego ogrzewania. Brak działań grozi masowym odłączaniem się gospodarstw od sieci ze względu na rosnące koszty ciepła systemowego opartego o paliwa kopalne.

2. Rozwój OZE

Rozwój mikroinstalacji, czyli instalacji fotowoltaicznych w Rybniku, jest kluczowy dla utrzymania akceptowalnych kosztów energii. W mieście potrzeba 26 tys. takich instalacji. Ważne są zachęty w systemach dotacji i rozliczeń prosumentów, które będą wspierały ich rozwój.

3. Termomodernizacja budynków

Prawie 71% budynków mieszkalnych w Rybniku jest nieefektywnych energetycznie. Wymagają one głębokich termomodernizacji, aby obniżyć wysokie zapotrzebowanie na ciepło. Miasto odegra kluczową rolę we wsparciu mieszkańców przy zaplanowaniu, pozyskaniu dotacji i realizacji inwestycji.

4. Zmitygowanie wysokich nakładów inwestycyjnych

Największą barierą redukcji emisji w Rybniku są wysokie nakłady inwestycyjne na całkowitą elektryfikację ciepłownictwa oraz brak odpowiednich warunków meteorologicznych do budowy farm wiatrowych w mieście.

Istnieją jednak formuły, takie jak umowy PPA (Power Purchase Agreement), które umożliwiają bezpośredni zakup energii od wytwórców OZE, wspierając dekarbonizację i ograniczając nakłady inwestycyjne.

Transformacja energetyczna Rybnika zwróci się w okresie 16 lat

Rekomendowanym planem działań dla Rybnika opisanym w raporcie Forum Energii jest scenariusz, w którym miasto do 2040 r. odchodzi od spalania węgla i gazu ziemnego w budynkach ogrzewanych indywidualnie. Dzięki temu redukcja emisji CO₂ sięgnie 63% względem 1990 r., a emisja pyłów PM_{2,5} i PM₁₀ z ogrzewnictwa zostanie całkowicie wyeliminowana.

Scenariusz zakłada, że koszt inwestycji w efektywność energetyczną budynków oraz technologie niskoemisyjne, **wyniesie ok. 4 mld zł do 2040 r.** Choć takie nakłady inwestycyjne mogą wydać się wysokie, zwrócą się one w ciągu 16 lat w postaci niższych rachunków dla odbiorców indywidualnych i wyższej efektywności energetycznej budynków. Zmiany te znacząco wpłyną na jakość życia mieszkańców Rybnika i doprowadzą do spadku rocznych kosztów ogrzewania o 26% w stosunku do stanu obecnego.

– To, co dziś wydaje się nierealne, może stać się możliwe, gdy podejmiemy odpowiednio zaplanowane i skoordynowane działania. Transformacja energetyczna w miastach takich jak Rybnik to proces złożony i pełen wyzwań, który wymaga silnego przywództwa oraz wsparcia ekspertów. Kluczowym zadaniem jest optymalne wykorzystanie dostępnych środków i efektywna koordynacja działań w różnych sektorach. Rybnik już pokazał, że potrafi realizować innowacyjne projekty i podejmować strategiczne decyzje. Mam nadzieję, że w oparciu o przygotowany plan transformacji energetycznej i ze wsparciem Forum Energii miasto raz jeszcze udowodni, że zmiana jest możliwa, a tym stanie się inspiracją dla innych samorządów w Polsce – podkreśla Anita Cieślicka, dyrektorka programu Miasta w Forum Energii.

Przygotowanie raportu „**Plan transformacji energetycznej Rybnika do 2040 r.**” jest efektem prowadzonego przez Forum Energii projektu LeadAir – programu edukacyjno-doradczego dla samorządów, które poszukują wiedzy, inspiracji i wsparcia w podejmowaniu działań na rzecz czystego powietrza i neutralności klimatycznej. W tej samej serii planowane są jeszcze raporty dla Rawicza, Piastowa oraz Warszawy.

Więcej informacji:

www.forum-energii.eu

www.leadair.pl

Kontakt dla mediów:

Anita Cieślicka – dyrektorka programu Miasta, Forum Energii anita.cieslicka@forum-energii.eu

Aleksandra Dziadykiewicz – dyrektorka komunikacji Forum Energii aleksandra.dziadykiewicz@forum-energii.eu